

PÄÄKIRJOITUS

Lauri Keskinen

Jatkuvasti kehittyvä lehti

Lehden julkaiseminen on aina kiireistä puuhaa, eikä vähiten siksi, että sitä tässä tapauksessa tehdään vapaaehtoisvoimin iltaisin ja viikonloppuisin. Viimeinen vuosi on ollut kuitenkin kiireellisyydessään poikkeuksellinen; tasan vuosi sitten tähän aikaan koko toimituskunta oli sidottu *Ennen ja nytin* siirtämiseen [aiemmasta osoitteestaan](#) aivan uuteen sijaintiin ja käyttämään toimittajille ennalta tuntematonta julkaisujärjestelmää, OJS:ää. Kaikki sujui kuitenkin mallikkaasti, ja ensimmäinen uuden alustan numero julkaistiin maaliskuussa 2020. Uutta oli myös seuraavassa numerossa, jossa kokeilimme ensimmäistä kertaa lehden historiassa avointa ja joukkoistettua vertaisarviointia. Kokeilu onnistui hyvin, vaikka parannettavaakin jäi, kuten [täältä](#) voi lukea.

1

Julkaisualustan vaihtoa suurempi muutos oli kuitenkin keväällä jo tekeillä. Aloittelimme Tiedekustantajien liiton rahoittamaa projektia, jonka tavoitteena on siirtää kaikki ennen tätä vuotta lehdessä julkaistut artikkelit journal.fi-alustalle. Kuulostaa yksinkertaiselta mutta sitä se ei ole. Kaikkiaan 869 artikkelille on laadittava metatiedot, ne on muunnettava lehden suosimaan PDF-muotoon, ja – kaikkein suurimpana haasteena – jokaisen kirjoittajan kanssa on laadittava kustannussopimus, joka mahdollistaa siirron ja tekijänoikeuslisenssin muutoksen. Käytännössä tämä tarkoittaa satojen yksilöllisten kustannussopimusten laatimista, yhtä monen sähköpostin lähettämistä ja todennäköisesti kymmeniä puheluita henkilöille, joita sähköpostilla ei ole mahdollista tavoittaa tai joilta ei ole saatu sähköistä allekirjoitusta sopimukseen. Jos kaikki sujuu suunnitellusti, olemme valmiit keväällä 2021, ja tällöin lukijoille tarjoutuu mahdollisuus lukea mikä tahansa lehden artikkeleista samassa osoitteessa. *Aikuiskasvatus*-lehden vastaavasta projektista, josta myös me otimme oppia, voi lukea [täältä](#).

Edellä mainittujen teknisten uudistusten tavoitteena on pitää lehti mahdollisimman avoimena ja helposti saavutettavana. Jatkamme siis vakaasti sillä tiellä, jonka lehden ensimmäinen päätoimittaja Jari Sedergren linjasi pääkirjoituksessaan [toukokuussa 2001](#):

Nettilehti ei kulu kädessä. Niinpä tavoitteenamme on yhdistää verkon puitteissa niin historian ammattilaiset yliopistoissa, museoissa ja kouluissa ja saada myös aktiiviset historian harrastajat mukaan. Historia yhdistää. Verkojulkaiseminen tuo mukanaan etuja, joita ei ole loppuun asti koeteltu. Teknisten ja taloudellisten resurssien parantuuksessa totentamme ne varmasti.

Lauri Keskinen
Turussa 18.9.2020